

POMNÍK armádnímu generálovi Tomáši Sedláčkovi

Armádní generál Tomáš Sedláček byl a vždy zůstává čestným příslušníkem Posádkového velitelství Praha. Svým jednáním, chováním a vystupováním patřil k nejvýznamnějším osobnostem našich vojenských tradic a pro mnohé z nás představoval symbol houževnatosti, odhodlání

a obrovské vitality. Jeho odkaz je pro všechny příslušníky Posádkového velitelství Praha závazkem.

Prvotní myšlenka vytvoření památníku vznikla z podnětu příslušníků praporu Čestné stráže, kteří chtěli důstojným způsobem vyjádřit poctu tomuto statečnému muži. Inspirací jim

bylo odhalení základního kamene sochy generála Rudolfa Pernického (blízkého přítele gen. Sedláčka) v Praze-Suchbole. Tehdy se zrodila myšlenka oslovit Akademii výtvarných umění v Praze, zda by se neujala vytvoření busty pana generála, která by byla umístěna v prostorách velitelství.

Profesor Peter Siegl, akademický sochař z Akademie výtvarných umění Praha vypracováním návrhu pověřil studenty, pro které se tento úkol nakonec stal zadáním ročníkové práce. K posouzení jednotlivých návrhů byla určena komise ze zástupců Posádkového velitelství Praha – pplk. Jaromír Jančura, Lubomír Adamus, mjr. Miroslav Leška, nprap. Milan Magerčák, vojenských historiků – Jiří Bílek, plk. Eduard Stehlík a rodinných příslušníků – dcery Klementýny Vilímové s manželem. Z řady prací nakonec bylo vybráno deset, které byly umístěny v útvárové síni tradic. Zde se k nim měla možnost vyjádřit také široká veřejnost.

V červenci 2013 se osobně s celým projektem seznámil náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Petr Pavel. Ten také převzal záštitu nad celým projektem. V úterý 6. srpna 2013 si vystavené návrhy osobně prohlédl ministr obrany České republiky Vlastimil Picek. Také on vyjádřil projektu plnou podporu.

Největší pozornost jak u laické veřejnosti, tak i u komise získaly návrhy pod označením č. 8 a č. 1. A právě tyto dva návrhy byly na Akademii výtvarných umění Praha studenty dopracovány.

Financování památníku bude velmi náročné. Komise oslovila a nadále vyhledává partnery

a sponzory k jeho realizaci. V současné době jsou partnery projektu: Akademie výtvarných umění Praha, tým vedený prof. arch. Peterem Siegelem, Úřad městské části Praha 6 zastoupený starostkou Ing. Marií Kousalíkovou a místostarostou Janem Zárubou, Československá obec legionářská zastoupená předsedou plk. v z. Pavlem Budinským a městys Lázně Toušeň zastoupený starostou Lubošem Valihrahcem.

Základní myšlenkou financování však i nadále zůstává forma dobrovolných příspěvků jednotlivých dárců. Prosíme všechny kamarády, přátele a příznivce, kteří generála Sedláčka znali, ale i ty, kteří chtějí tímto způsobem zachovat jeho odkaz dalším generacím, aby nám pomohli. Dobrovolné příspěvky v libovolné výši budou shromažďovány na transparentním účtu, který je zřízen u Fio Bank, číslo účtu: 2100476240, banka číslo: 2010, pod názvem Společnosti přátel armádního generála Tomáše Sedláčka, posádka Praha o. s. Z této veřejné sbírky budou financovány přípravné práce, vlastní výroba, instalace památníku a jeho následná údržba. V etuji, v duši památníku, bude uložen vzkaz budoucím generacím, který bude obsahovat určité písemnosti včetně výpisu z účtu. Zde budou uveřejněna také jména všech, kteří přispěli na zhotovení pomníku, včetně částky jejich daru. Za každý příspěvek organizátoři projektu výstavby pomníku armádnímu generálovi Tomáši Sedláčkovi předem děkují.

Připravili: Lubomír Adamus a Vladimír Marek
Foto: archiv Posádkového velitelství Praha

O generálu Sedláčkovi

„Všude byla spousta sněhu, který vytrvale padal, a díky mlze nebylo vidět na krok. Celá brigáda a partyzáni, něco okolo 400 lidí, pochodovali v zástupu za sebou v jedné vyšlapané stopě. Na cestu jsem byl vybaven anglickým battledressem, anglickým pláštěm, sovětskou pláštěnkou s kapucí, kterou jsem přetáhl přes lodičku. Na nohách jsem měl anglické boty. Na neholených strništích se nám dělaly rampouchy. Člověk si musel hlídat kontakt s tím, kdo šel před ním, abychom se moc neroztahovali. Vidět bylo jenom pár metrů prošlapané cesty poznamenané zářezy do stran, když si někdo potřeboval ulevit. Šli jsme takto celý den a noc,“ těmito slovy popisoval generál Tomáš Sedláček svůj ústup s 2. čs. samostatnou paradesantní brigádou v SSSR po skončení Slovenského národního povstání přes Chabenec dále do hor.

Tomáš Sedláček se narodil 8. ledna 1918 v rodině důstojníka ve Vídni. „Naši bydleli ve Vídni dvakrát. Poprvé to bylo v roce 1911, v té době tam byl tatínek na intendantním kurzu. Podruhé pak koncem války. Otec totiž sloužil jako konzulární důstojník v Kosovu a rodinu raději nechal v tehdejší metropoli Rakouska-Uherska,“ vzpomínal na první léta svého života generál. „Z Vídne jsme se stěhovali do Toušně, odkud pocházela maminka. Tam jsme bydleli asi čtyři roky. Otec musel dojíždět do Prahy, kde byl služebně zařazen, a tak rodina šla za ním.“

Malý Tomáš byl již od dětství veden ke sportu. V sedmnácti letech absolvoval reálku a ihned po maturitě se jako dobrovolník přihlásil k prezenční službě u 1. dělostřeleckého pluku Jana Žižky v Trocnova v Praze-Ruzyni. „Když jsem měl za sebou první rok vojny, chtěl jsem jít na Vojenskou akademii v Hranicích, asi jsem se jim zdál ale příliš mladý, nevzali mě. Musel jsem ještě rok počkat,“ popisoval toto období svého života.

V roce 1938 byl vyřazen z hranické akademie jako poručík dělostřelectva. To v té době bylo hipomobilní, a tak nemalá část výcviku byla věnována jezdeckví. Tomáš Sedláček bral v té době jízdu na koni jako jeden ze sportů, kterým se věnoval. Hrozně ho to bavilo.

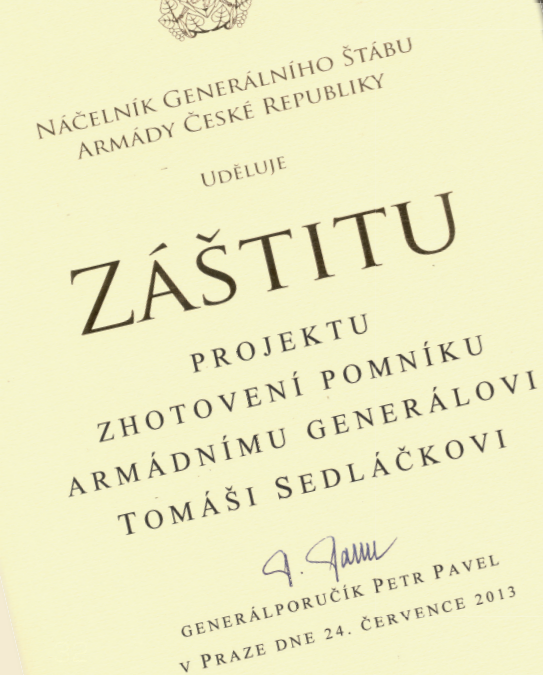
Na jaře roku 1940 odešel přes Slovensko, Maďarsko a Sýrii do Francie. Do Marseille se dostal 13. května 1940. Tedy v době, kdy Německo zaútočilo na Francii. Byl zařazen do náhradního oddílu, a tak se zde do bojů již nedostal.

Po evakuaci do Velké Británie absolvoval řadu speciálních výcviků včetně výsadkového. V roce 1943 byl přidělen k britskému 112. královskému lehkému polnímu dělostřelectvu v Isbornu. V létě roku 1944 ho převedli na východní frontu právě k 2. čs. paradesantní brigádě. S ní byl později přepraven na Slovensko...

„Na pomoc Slovenskému národnímu povstání jsem letěl dvakrát. Poprvé to bylo někdy 14. září 1944. Nad letištěm Tri Duby byla ale mlha, nedalo se přistát. A tak jsme se vrátili. Sedli jsme na polní letiště u Lvova a čekali, až se zlepší počasí. Nepřetržitě jsme drželi hotovost k přeletu, pořád se ale nic nedělo. Teprve šestého října jsme konečně odstartovali. Nad letištěm Tri Duby byla ale situace úplně stejná jako při prvním letu. Všude ležela mlha. Přesto jsme šli na přistání,“ vzpomínal Tomáš Sedláček.

Po ústupu povstalců do hor absolvoval Tomáš Sedláček se zbytky brigády soustředění na Soliskách a již zmíněný smrtelný ústup přes Chabenec. „Vycházeli jsme z pokynů, že bychom se podél svahů Nízkých Tater mohli dostat k frontě. Ty vzdálenosti ale byly poměrně velké, navíc se výrazně zhoršilo počasí. Napadl sníh. Přejít těch sto kilometrů se najednou jevílo jako nemožné,“ vzpomínal později generál. Zdobat frontu se mu společně s ostatními příslušníky brigády podařilo až v únoru 1945.

Počátkem padesátých let minulého století byl zatčen a ve vykonstruovaném procesu odsouzen za špionáž a vlastizradu. Z vězení byl propuštěn až v roce 1960. Na plnou rehabilitaci musel ale čekat dalších třicet let, až do roku 1990. Armádní generál v. v. Tomáš Sedláček zemřel 27. srpna 2012 ve věku devadesáti čtyř let.

Případné dotazy zasílejte na e-mail: sedlacek.pvp.os@gmail.com